A°. 1857. N°. 42.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

WOENSDAG 18 FEBRUARIJ.

Buitenland.

LONDEN den 16 februarij.

Het ingediend budget des Kanseliers der schatkist wordt zeer geroemd, naardien het zoowel van groote staatkundige als finantiële bekwaamheid getuigt. Niet waarschijnlijk is het dat zijn voorganger de heer *Gladstone* en diens vrienden het plan van den heer *Lewis* hevig bestrijden zullen, naardien daarin veel voorkomt wat met hunne eigene vroeger geuite zienswijze overeenstemt. Wel is waar zou, indien het plan van den heer *Gladstone* onveranderd aangenomen ware, tot in 1860 slechts 5 pence per pond sterling voor inkomstenbelasting hebben moeten worden betaald, terwijl het nu 7 pence per pond bedraagt, maar daarentegen zal de schatkist £ 895,000 meer ontvangen, en in de maand april £ 2,000,000 in schatkistbiljetten kunnen terugbetalen.

— Dezer dagen is te Portsmouth, in tegenwoordigheid van eenige deskundige zeeofficieren, een nieuwe toestel beproefd, door den heer *Clifford* uitgevonden, om booten van den achtersteven van een schip uit te zetten of te water te laten. De proef, met dezen toestel aan boord van het vlaggeschip *Waterloo*, van 120 stukken, genomen, heeft ten volle aan de verwachting beantwoord, daar, in weêrwil der hoogte van dien bodem, eene der booten, bemand met 10 koppen, herhaalde malen, met gemak en snelheid, door slechts één man van het scheepsvolk uitgezet werd, eens zelfs in 10 seconden.

— De *Persia* heeft berigten uit New-York van 4 dezer overgebragt. Zij houden onder anderen in dat het Huis der Representanten, onder nadere goedkeuring van den Senaat, twee nieuwe Staten, namelijk Minesota en Oregon, erkend heeft. Zoo als men weet houdt, volgens de Staatsregeling der Unie, zoodra de bevolking van eenig grondgebied een bepaald cijfer bereikt heeft, het bestuur door agenten van het algemeen Bewind op, en wordt zoodanig grondgebied in het algemeen stelsel der Unie opgenomen. Deze toelating van Minesota en Oregon nu is uit meer dan een oogpunt gewigtig. Daardoor wordt de opening van het grondgebied van Utah en Nieuw Mexico voorbereid, hetwelk de band der vereeniging tusschen California en de overige Staten zal versterken, en bovendien doet zij de schaal ten voordeele der abolitionisten, in den strijd tusschen de voor- en tegenstanders der slavernij, overslaan. De beide nieuwe Staten liggen te veel noordelijk dan dat het slavenstelsel zich daar zou kunnen vestigen, en gevolgelijk zullen hunne afgevaardigden en senateurs zich hoogst waarschijnlijk bij de vrienden der afschaffing voegen.

Bijaldien de mannen van het Zuiden het evenwigt door de aanhechting van eenig gedeelte van Centraal Amerika denken te herstellen, met welk doel zij vermoedelijk *Walker* zoo sterk ondersteund hebben, zullen hunne gedane opofferingen waarschijnlijk weinig baten. Volgens de jongste berigten toch werd de toestand van dien vrijbuiter als meer en meer ongunstig voorgesteld, in weêrwil der hem voortdurend uit Noord-Amerikaansche havens toegezondene versterkingen. Die van Costa Rica bleven meester van de groote wegen en beletten de ontscheping der manschappen en wapenen, die aan hunne tegenstanders werden toegezonden.

Het vraagstuk der hervorming van het tarief der Unie heeft aanleiding tot een nieuw voorstel van den heer *Campbell* uit Ohio gegeven, dat tot bevrediging van alle belangen strekken moet. Intusschen hebben de wetgevende Huizen in Louisiana hunne afgevaardigden in last gegeven zich tegen alle verlaging der regten op de suikers, welke door de Noordelijke Staten geëischt wordt, te verzetten.

PARIJS den 16 februarij.

De opening der Wetgevende Zitting heeft heden met de gebruikelijke plegtigheden op het paleis der Tuilerien plaats gehad. De Keizer heeft daarbij de volgende rede uitgesproken:

„ *Mijnheeren de Senatoren, mijnheeren de Gedeputeerden!*

„ Het vorige jaar eindigde mijne rede met een beroep op de Goddelijke bescherming; ik smeekte die af onze pogingen te leiden in den geest welke het meest overeenkwam met de belangen der menschelijkheid en der beschaving. Dat gebed schijnt verhoord te zijn. De vrede is geteekend en moeijelijkheden van ondergeschikten aard, welke de uitvoering van het Parijzer verdrag met zich bragt, is men ten slotte gelukkig te boven gekomen. Het tusschen den Koning van Pruissen en het Zwitsersch Bondgenootschap gerezen geschil heeft alle oorlogzuchtig karakter verloren en het is ons vergund weldra eene gewenschte oplossing daarvan te gemoet te zien. De herstelde eenstemmigheid tusschen de drie beschermende Mogendheden maakt voortaan de verlenging van het verblijf der Engelsche en Fransche troepen in den Pireus overtollig. Indien een betreurenswaardig verschil van meening ten opzigte der zaken van Napels is ontstaan, moet ook dit aan het verlangen worden toegeschreven dat de Regering van koningin *Victoria* en de mijne gelijkelijk bezielt om overal ten behoeve der menschelijkheid en der beschaving te handelen.

„ Thans, nu tusschen al de groote Mogendheden de grootste overeenstemming heerscht, moeten wij ernstig bezig zijn met binnenslands de krachten en hulpbronnen van rijkdom der Natie te regelen en te ontwikkelen. Wij moeten den strijd voeren tegen die rampen van welke eene maatschappij die vooruitgaat niet bevrijd is. De beschaving, al heeft zij de zedelijke verbetering en het stoffelijk welzijn der groote meerderheid ten doel, trekt, men moet het erkennen, even als een leger voorwaarts. Hare overwinningen worden niet zonder opofferingen en zonder slagtoffers behaald. Die versnelde middelen van vervoer, welke de gemeenschap gemakkelijker maken en den handel nieuwe wegen openen, verplaatsen de belangen en dringen die streken welke daarvan nog verstoken zijn naar den achtergrond terug. Die zoo gemakkelijke werktuigen welke den menschelijken arbeid vermenigvuldigen, vervangen dien aanvankelijk en laten voor het oogenblik zeer vele handen ongebruikt. Die mijnen welke eene tot hiertoe ongekende hoeveelheid van geld over de wereld verspreiden, die aanwas der openbare fortuin welke het verbruik vertiendubbelt, hebben de strekking om de waarde van alle zaken te doen afwisselen en om die te verhoogen. Het crediet, die onuitputtelijke bron van rijkdom, brengt wonderen te weeg, en nogtans sleept het overdrijven der speculatien den ondergang van zeer vele bijzondere personen met zich.

„ Van daar de noodzakelijkheid om, zonder den vooruitgang tegen te houden, hen te hulp te komen die zijnen versnelden gang niet kunnen volgen. Men moet sommigen aanvuren, anderen intoomen, voedsel verschaffen aan de bedrijvigheid van die voortsnellende, onrustige, veel eischende maatschappij, welke in Frankrijk alles van de Regering verwacht en welke men evenwel de palen van het mogelijke en de berekeningen der rede moet stellen. Voorlichten en besturen, ziedaar onze pligt.

„ Men moet toestemmen dat het Land bloeit, want, in weerwil van den oorlog en van het gebrek, is de beweging van den vooruitgang niet verflaauwd. De opbrengst der indirecte belastingen, welke het zeker teeken is van den openbaren rijkdom, heeft in 1856 met meer dan 50 millioenen francs het reeds zoo buitengewone cijfer van 1855 overtroffen. Sedert de herstelling des Keizerrijks zijn die inkomsten uit zich zelve met 210 millioenen francs vermeerderd, na aftrek der nieuwe belastingen. Echter heerscht er groot lijden onder een deel des Volks, en zoolang de Voorzienigheid ons geen ruimen oogst schenkt, zullen de door de bijzondere liefdadigheid en door de Regering verstrekte millioenen slechts zwakke palliatieven zijn. Verdubbelen wij dus onze krachten om hulp te brengen aan rampen welke het menschelijke verstand niet kan voorzien.

„ Verscheiden departementen zijn dit jaar getroffen door de ramp van overstrooming. Alles geeft mij reden te hopen dat de wetenschap er in zal slagen de natuur te bedwingen. Ik stel er prijs op dat in Frankrijk de rivieren, even als de omwenteling, in hare bedding terugkeeren en dat zij die niet meer kunnen verlaten.

„ Eene reden van niet minder ernstige zorg zetelt in de gemoederen. Wanneer eene crisis plaats grijpt, zijn er geene valsche geruchten of valsche leerstellingen welke de onwetendheid of de kwaadwilligheid niet verbreiden. Men is er zelfs onlangs in geslaagd de nationale nijverheid te verontrusten, alsof de Regering iets anders zou kunnen wenschen dan hare ontwikkeling en haren voorspoed! Het is de pligt van goede burgers overal de wijze leerstellingen der staatshuishoudkunde te verbreiden en vooral die wankelende gemoederen te versterken, welke, bij de eerste windvlaag, ik zal niet zeggen van het slecht fortuin, maar bij den minsten stilstand des voorspoeds, moedeloosheid zaaijen en de zorg nog vermeerderen door hunne ingebeelde bezwaren.

„ Bij de verschillende eischen van den tegenwoordigen toestand, heb ik besloten de uitgaven te verminderen zonder de groote werken te staken, zonder het bestaande schade te berokkenen; zekere belastingen te verminderen, zonder de finantien van den Staat te benadeelen. De begrooting voor 1858 zal u worden voorgelegd, waarop het evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven is hersteld; alle voorziene uitgaven zijn er opgebragt. De opbrengst der leeningen zal voldoende zijn om de oorlogskosten te dekken. Alle diensten zullen verzekerd kunnen worden zonder dat wij op nieuw de toevlugt tot het openbaar crediet zullen behoeven te nemen. De begrootingen voor oorlog en marine zijn binnen billijke perken teruggebragt, om de kaders te behouden, om de zoo roemrijk verworven rangen te eerbiedigen en om eene militaire magt te behouden de grootheid des Lands waardig; met dit doel is het jaarlijksch contingent op 100,000 man vastgesteld; dit cijfer is 20,000 meer dan de gewone oproepingen in vredestijd, maar, volgens het door mij aangenomen stelsel en waaraan ik groot gewigt hecht, zullen ongeveer twee derden dezer lotelingen slechts twee jaren onder de vanen blijven en vervolgens eene reserve vormen, welke het Land bij de eerste vrees voor gevaar een leger van meer dan 600,000 geoefende manschappen zal verschaffen. De vermindering van het effectief zal in staat stellen de soldij der lagere rangen en der troepen te verhoogen, welke maatregel onvermijdelijk is door de duurte der levensmiddelen.

„ Om dezelfde reden staat de begrooting eene som van vijf millioenen francs toe, om de verhooging aan te vangen van de kleinste traktementen van een deel der mindere burgerlijke beambten, die, te midden der grootste ontberingen, het goede voorbeeld van braafheid en gehechtheid hebben gegeven.

„ Men heeft ook niet vergeten eene som toe te wijzen voor de vestiging van transatlantische paketbooten, welker daarstelling sedert zoo geruimen tijd werd verlangd.

„ In weerwil dezer toeneming van uitgaven, zal ik u voorslaan, van 1 januarij 1858 af de nieuwe verhooging voor oorlogstijd op de registratieregten af te schaffen. Deze afschaffing veroorzaakt eene opoffering van 23 millioen; maar tot vergoeding daarvan en overeenkomstig den meermalen door het Wetgevend Ligchaam geuiten wensch, heb ik de invoering van een nieuw regt op de mobilaire waarde in overweging doen nemen.

„ Een zuiver philantropisch denkbeeld had de Regering tot het overbrengen der bagnos naar Guyane bewogen. Ongelukkigerwijze is de gele koorts, welke sedert vijftig jaren die streken niet bezocht, den voortgang der strafkolonisatie komen stremmen. Een ontwerp is nu onderhanden om die vestigingen naar Afrika of elders over te brengen.

„ Algerië, dat, door bekwame handen bestuurd, zijnen landbouw en zijnen handel zich dagelijks meer ziet uitbreiden, verdient dat wij er onze aandacht inzonderheid op vestigen. Het onlangs genomen besluit tot decentralisatie zal de pogingen van het beheer begunstigen, en ik zal niets verzuimen om u, naar gelang der omstandigheden, de geschiktste maatregelen tot ontwikkeling der volksplanting aan te bieden. Ik vestig uwe aandacht op eene wet die tot bebouwing der moerassen van Gascogne strekt. De vooruitgang van den landbouw moet een der voornaamste voorwerpen onzer bestendige zorg zijn, want van de verbetering of den achteruitgang daarvan dagteekent de voorspoed of het verval der Rijken.

„ Een ander wetsontwerp, het eerste denkbeeld waaraan wij den Maarschalk Minister van oorlog verpligt zijn, zal u aangeboden worden. Het is een volledig wetboek van militair strafregt, hetwelk, door die met onze instellingen in overeenkomst te brengen, al de verschillende verspreide en niet zelden tegenstrijdige wetten, sedert 1790 uitgevaardigd, tot een geheel vereenigt. Ik twijfel er niet aan of gij zult u gelukkig achten uwe goedkeuring aan een zoo gewigtigen arbeid te hechten.

„ *Mijnheeren de Gedeputeerden!*

„ Aangezien deze Zitting de laatste uwer wetgevende verrigtingen is, zoo vergunt mij u voor de zoo getrouwe en ijverige medewerking dank te betuigen, welke gij mij sedert 1852 betoond hebt. Gij waart het die het Keizerrijk hebt uitgeroepen. Gij hebt u met al de maatregelen vereenigd die de orde en den voorspoed des Lands hersteld hebben. Gij hebt mij gedurende den oorlog krachtig bijgestaan. Gij hebt gedurende de heerschende ziekte in mijne smarten gedeeld. Gij hebt gedeeld in mijne blijdschap, toen de Hemel mij een roemrijken vrede en een beminden Zoon schonk. Uwe getrouwe medewerking heeft mij vergund in Frankrijk een stelsel in te voeren, dat op den volkswil en de volksbelangen gegrond was. Het was eene moeijelijk te vervullen taak en voor welke eene waarachtige vaderlandsliefde gevorderd werd, het Land aan nieuwe instellingen te gewennen; de losbandigheid van het openbaar spreekgestoelte en de schokkende worstelingen, welke den val of de verheffing der Ministers veroorzaakten, door eene vrije, maar kalme en ernstige beraadslaging te doen vervangen. Dat is eene gewigtige, aan het Land en aan de vrijheid zelve bewezene dienst geweest, want de vrijheid heeft geene meer gevaarlijke vijanden dan de uitbarstingen van den hartstogt en de hevigheid der taal.

„ Sterk door de medewerking der groote Staatsligchamen en door de trouw des legers, sterk inzonderheid door den steun van dit Volk, dat weet hoe al mijne oogenblikken aan zijne belangen gewijd zijn, zie ik voor ons Vaderland eene hoopvolle toekomst te gemoet. Frankrijk heeft, zonder iemands regten te krenken, in de wereld den rang die het toekomt hernomen, en kan zich met gerustheid aan alles overgeven wat de genius des vredes groots voortbrengt. God moge niet ophouden het te beschermen, en weldra zal men dan van ons tijdvak kunnen zeggen wat een beroemd en Vaderlandsch Staatsman van het Consulaat schreef: *Overal heerschte tevredenheid, en ieder in wiens hart de kwade driften der partijschap niet woonden verheugde zich over het algemeen geluk.*"

— Eergisteren avond werd door prins *Jérôme* een luisterrijk feest gegeven. De Keizer opende het bal met prinses *Mathilde* en de Prins van Nassau met de Keizerin; later walste Z. M. met de gravin *Walewski*. *Feruck*-khan was ook tegenwoordig.

— Prinses *Marianne* der Nederlanden en de Russische vorst *Vlozenensky* zijn ll. donderdag te Marseille aangekomen.

— De Graaf van Parijs is den 9 dezer, na de jagtpartijen op het eiland Sardinië te hebben bijgewoond, te Genua ontscheept en door de autoriteiten aldaar ontvangen, waarna die jonge Prins zich naar zijne Moeder, de Hertogin-Weduwe van Orleans, te Savona begeven heeft.

— De telegraaf van Trieste heeft berigten uit Konstantinopel tot 9 dezer aangebragt. Door Russische stoombooten werd eene groote menigte troepen op de Circassische kust ontscheept, ten einde uitgebreide krijgsoperatien te hervatten. Een afgezant van *Schamyl* was te Konstantinopel aangekomen. Berigten uit Teheran zeiden dat de geestdrift der bevolking ten top was gestegen. Duizenden vrijwilligers waren aangenomen en

naar het zuiden des Rijks gezonden. Nogtans gaf men de hoop op vrede nog niet verloren.

De Porte overweegt thans, of krachtens de wet, welke de burgerlijke gelijkheid der Christenen en der Turken heeft geproclameerd, de eersten, wanneer zij tot de krijgsdienst geroepen worden, bij het leger afzonderlijke regementen zullen uitmaken dan wel vermengd worden in de gelederen der Muzelmannen. Men bevindt dat aan beide stelsels moeijelijkheden zijn verbonden, terwijl de Vertegenwoordigers der met Turkije bevriende Mogendheden zich tegen het vormen van afzonderlijke regementen schijnen te verklaren.

Berigten uit Athene van den 7 dezer melden niet veel belangrijks dan de verzoening van het Hof met den admiraal *Bouet-Willaumez*, die op het laatste bal op het paleis met zijn geheelen staf verschenen was en daar een goed onthaal genoten had. De Minister van Engeland had de hand geleend tot deze toenadering, welke bovendien veel vergemakkelijkt was nu tot de ontruiming van het Grieksche gebied door de vreemde troepen besloten was.

— Een telegrafisch berigt uit Madrid van den 14 dezer meldt, dat de ministeriële crisis door niets gewijzigd is, waaruit dus blijkt dat inderdaad eene ministeriële crisis plaats grijpt, hoe sterk zulks ook door sommigen ontkend wordt. Dezelfde depêche houdt in, dat de begrafenis van den Kardinaal-Aartsbisschop van Toledo luisterrijk geweest is en op kosten der Koningin heeft plaats gehad. Uit de Spaansche havens zouden eerlang vertrekken een linieschip, een fregat, eene brik en twee stoomschepen, met doel het expeditie-eskader tegen Mexico te versterken.

BRUSSEL den 16 februarij.

Van Regeringswege is een onderzoek ingesteld nopens het beweren van het *Journal de Bruxelles*, dat de moord van den Aartsbisschop van Parijs was gepleegd in verstandhouding met vrijmetselaars of met staatkundige uitgewekenen in België. Bij dat onderzoek is gebleken: 1°, dat *Verger* alleen in januarij en februarij van het vorige jaar Brussel bezocht heeft en daar met niemand anders in aanraking geweest is dan met uitgevers, welke hij vlugschriften nopens godsdienstzaken wilde doen drukken en uitgeven; 2°, dat hij in december ll. noch te Brussel, noch ergens elders in België geweest is; 3°, dat het gerucht, hetwelk volgens het *Journal de Bruxelles* aan het paleis van justitie te Parijs van mond tot mond gegaan zou zijn, aldaar niet in omloop geweest is, zijnde de opgaven van dat blad door al de ambtenaren en de leden van het Keizerlijk geregtshof, welke dienaangaande gevraagd zijn, als een verzinsel gewraakt, en 4°, dat de eigenaar van het genoemde dagblad buiten staat is bevonden om eenige opheldering te geven.

In stede van na het officiële onderzoek zijn ongelijk te erkennen en te bekennen dat het ligtvaardig een ongerijmd berigt heeft opgenomen, tracht het *Journal de Bruxelles* thans zijne eerste beweringen vol te houden en te doen vermoeden dat het door de Regering ingestelde onderzoek niet is geweest wat het zijn moest.

(Per Telegraaf.)

LONDEN den 17 februarij.

Het Lagerhuis heeft, in zijne zitting van gisteren, de beraadslagingen over het budget tot vrijdag verdaagd. De heer *Disraeli* kondigde aan dat hij dien dag een voorstel ten opzigte der openbare uitgaven aan het oordeel der Kamer zal onderwerpen.

De heer *James Sadleir* is vormelijk als lid van het Lagerhuis afgezet.

MARSEILLE den 16 februarij.

Uit de met de Levantsche post aangebragte tijdingen blijkt nog het volgende: De commissie tot afbakening der grenzen van Bessarabië zal hare werkzaamheden tegen het einde van februarij geëindigd hebben. — Dertigduizend Russen zijn in Armenië zamengetrokken. Acht vaartuigen, met ammunitie beladen, hebben Astracan verlaten en zijn op de kusten der Perzische provincie Mazanderan aangekomen. — De Gouverneur van den Kaukasus was voornemens in het voorjaar een togt tegen de Abasiërs te ondernemen. — Uit Teheran schrijft men dat de afreis der generaals *Fezla*-khan en *Mirza Mehemet*-khan naar Farsistan aanleiding tot schitterende feesten gegeven had. De troepen zijn naar die provincie, alsmede naar die van Kerman en Arabistan afgezonden, om den inval der Engelschen wederstand te bieden. Ook zijn versterkingen naar Khorassan, op de grenzen van het landschap Kaboul, afgezonden. De Turkomannen van Asterabad hebben van den Shah vergunning gevraagd om zuidwaarts te trekken. Zevenduizend Engelschen zijn te Bombay naar de Perzische Golf ingescheept. Vierduizend Engelschen en Cipayers zijn te Kaboul binnengerukt, en trokken met de Affghanezen naar Herat.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 17 februarij.

Z. M. heeft gisteren den beroemden landschapschilder, den heer *Andreas Schelfhout*, bij gelegenheid van zijn 70sten verjaardag, begiftigd met het kommandeurskruis der orde van de Eikenkroon.

Bij Zr. Ms. besluiten is aan den heer dr. *P. Pincoffs* vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van ridder 4de klasse der Medjidié-orde, hem door Z. M. den Keizer van Turkije geschonken; — is de heer *H. Königswarter* erkend als consul-generaal van het hertogdom Saksen-Coburg-Gotha te Amsterdam; — is goedgekeurd het beroep van een predikant, uitgebragt door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Opheusden, classis Tiel, op *J. J. Knap*, predikant te Putten.

Bij Zr. Ms. besluiten is benoemd tot notaris te Wittem, arrondissement Maastricht, *H. S. Hoho*, candidaat-notaris te Maastricht en secretaris der gemeente Oudvroenhoven, en is aan *G. C. van Weers*, gewezen deurwaarder bij het provinciaal geregtshof in Limburg, ten laste van den Staat een pensioen verleend ten bedrage van *f* 71 's jaars.

— De Inspecteur van de geneeskundige dienst der zeemagt heeft bij eene aankondiging, voorkomende in de *Staats-Courant* van heden, ter kennis gebragt van de ouders of voogden, die voor hunne zonen of pupillen de toelating als kweekeling voor de geneeskundige dienst der zeemagt bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht mogten verlangen, dat op 6 julij 1857 een vergelijkend examen over de adspiranten zal worden gehouden en dat vóór den 1 mei een daartoe strekkend verzoekschrift aan hem Inspecteur vrachtvrij zal moeten worden ingezonden; zullende na dat tijdstip geene verzoeken tot toelating tot gemeld examen worden aangenomen.

— In de residentie is aangekomen de baron *de Bock-Hermsdorf*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. D. H. den Hertog van Nassau bij het Nederl. Hof, groot-kamerheer, geheimraad enz.

— Heden morgen ten 10½ ure heeft in de St. Antonius- en St. Lodewijkskerk alhier eene plegtige uitvaart, voor de rust der ziele van mevr. de baronnes *d'André*, plaats gehad. De kerk was voor die dienst op indrukwekkende wijze in het zwart gehuld. De dienst werd door al de leden van het Corps Diplomatiek en een groot aantal andere personen bijgewoond, die, van wat rang of gezindheid ook, zich beijverden de laatste eer aan de diepbetreurde overledene te bewijzen.

Men merkte ook onder de aanwezigen bij deze plegtigheid op den generaal *Dumonceau*, chef van het Militair Huis des Konings, een adjudant en kamerheeren van Z. M., den Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, de leden van den Raad van State, de Ministers, enz.

— Men verneemt, dat binnen kort in de residentie zal worden opgerigt eene algemeene volkszangschool voor handswerkslieden, tot oefening in het meerstemmig gezang, onder directie van den directeur der typographische zangschool. Voor dezen cursus zal aan 250 werklieden gelegenheid worden gegeven om aangenomen te worden. Reglement, alsmede wijze van inschrijving zullen later worden bekend gemaakt. Aangezien het edel achtb. bestuur der stad zijne ondersteuning aan deze zaak heeft toegezegd, mag men zich vleijen, dat deze hoogst nuttige inrigting tot stand zal komen, terwijl men zoodanige met goed gevolg heeft ingevoerd in Zwitserland, Duitschland en België.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van dingsdag 17 februarij.*

In deze zitting zijn de werkzaamheden van de Kamer hervat. Daarin zijn ontvangen:

1°, eene missive van den heer *J. J. Rochussen*, die zijn ontslag neemt als lid der Kamer. Bijzondere omstandigheden, wordt er in de missive gezegd, hebben dien heer tot dat besluit gebragt. — Van dat besluit zal aan den Minister van Binnenlandsche Zaken kennis worden gegeven. — Daar de heer *Rochussen* lid was van de commissie, in wier handen was gesteld het Regerings-verslag nopens Indië over 1854, zoo wordt de heer *Dullert* in zijne plaats benoemd.

2°, zes Koninklijke boodschappen, ten geleide van de volgende wetsontwerpen, als: *a*, nopens de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie; *b*, tot voorziening en regeling der zaken van de voormalige wees- en momboirkamers; *c*, tot onteigening van percelen ten behoeve van den aanleg van een kanaal van Deventer naar Dalmsholthe; *d*, tot het verleenen van naturalisatien; *e*, tot regeling der jagt en visscherij, en *f*, tot regeling en opheffing van het bijzonder Rijks-fonds van het kanaal naar Voorne. — Verzending naar de afdeelingen.

3°, eene Koninklijke boodschap, ten geleide van de rekening der liquidatie van de wees- en momboirkamers over 1855. — In handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren *van Heiden Reinestein*, *Dirks*, *Kien*, *Wintgens* en *Meeussen*.

4°, eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, houdende het verslag nopens den staat der scholen over 1855—1856. — In handen eener commissie, bestaande uit de heeren *Thorbecke*, *Groen van Prinsterer*, *Godefroi*, *Bosscha* en *Storm*.

5°, eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, houdende inlichtingen op een ingekomen adres betrekkelijk verkiezingen. — In handen eener commissie, bestaande uit de heeren *de Kempenaer*, *de Brauw*, *Sander*, *van Eck* en *Bots*.

6°, eene missive van den Minister van Financien, ten geleide van het verslag der geldmiddelen over 1854 en 1855. — In handen eener commissie, bestaande uit de heeren *van Rappard*, *van Zuylen van Nyevelt*, *van Reede van Oudtshoorn*, *Nolthenius* en *Meeussen*.

7°, eene missive van den Minister van Kolonien, houdende eene nota van inlichtingen, ten opzigte van het verslag der Regering, wegens de uitvoering der wet tot regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indië over 1855. — In handen eener commissie, bestaande uit de heeren *van Heiden Reinestein*, *Dullert*, *Delprat*, *Meeussen* en *Godefroi*.

8°, eene missive van den Minister van Buitenlandsche Zaken, houdende mededeeling van een afschrift van eene overeenkomst, met Zweden gesloten, nopens de regeling der kustvaart voor de beide Rijken. — In handen eener commissie, bestaande uit de heeren *Mackay*, *Westerhoff*, *van der Veen*, *Wijbenga* en *Dommer van Poldersveldt*.

9°, de Koninklijke besluiten, houdende het eervol ontslag van den heer *Esscher*, als directeur-generaal van Marine, alsmede het eervol ontslag van dr. *G. Simons*, als minister van binnenlandsche zaken, en voorts de benoeming van den heer *van Rappard* tot minister van binnenlandsche zaken, en van den heer *Wiardi Beckman* tot minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst. — Aangenomen voor kennisgeving.

Een aantal ingekomen verzoekschriften omtrent vele aanhangige onderwerpen, zoo ook omtrent het reglement op de drukpers in Ned. Indië, wordt verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

Door de afdeelingen zijn benoemd tot voorzitters de heeren *Jespers*, *Groen van Prinsterer*, *van Rappard*, *Thorbecke* en *Bosscha*; tot onder-voorzitters de heeren *ter Bruggen Hugenholtz*, *Baud*, *Strens*, *Luyben* en *Dirks*, en tot leden der commissie voor de verzoekschriften de heeren *Bieruma Oosting*, *de Poorter*, *Vegelin van Claerbergen*, *Beens* en *Wijbenga*.

De heer *Thorbecke* vraagt alsnu het woord. Hij herinnert, dat bij de discussie over de begrootingswetten ter sprake is gebragt eene verordening op de drukpers in Ned. Indië, over welker inhoud men toen reeds niet gerust was. Die verordening is thans verschenen. Men kan nu oordeelen of men ten onregte ongerust was en gevoelig voor een inbreuk op eene der edelste Nederlandsche vrijheden, namelijk de mededeeling der gedachten door middel van de drukpers; eene gevoeligheid, die, wat er ook worde van den roem van ons Land op de uitvinding der drukkunst, hij nimmer hoopt, dat bij ons verloren zal gaan. Het geldt hier de uitvoering eener wet, omtrent een gewigtig belang, waarbij de zedelijke ontwikkeling der maatschappij in hooge mate betrokken is. Onze pligt is, om de uitvoering, aan die wet gegeven, te onderzoeken en na te gaan in hoeverre die uitvoering aan de wet beantwoordt. Het is onze pligt aan den Minister de gelegenheid te geven zich te verantwoorden. Hij stelt mitsdien voor, dat de Kamer goedvinde aan den Minister van Kolonien te verzoeken mededeeling te doen aan de Kamer niet alleen van de verordening zelve en van de administratieve voorschriften omtrent hare uitvoering, maar ook van al die inlichtingen, memorien en correspondentien met de autoriteiten in Indië, die de beteekenis der verordening kunnen verklaren of motiveren; in één woord al wat ten deze licht kan verspreiden en in zoover de Minister in de mededeeling geen bezwaar ziet.

De heer *van Rappard* zegt, dat, wanneer het voorstel strekte om alleen de verordening aan de Kamer over te leggen, hij niet zou aarzelen zich er voor te verklaren; hij wil ook nog niet zeggen, of hij zich niet later met het voorstel zou kunnen vereenigen, maar er wordt hier gevraagd mededeeling ook van de instructien en correspondentien. Hij zal dit thans niet bestrijden, maar stelt bij wijze van motie van orde voor, dat het voorstel van den heer *Thorbecke* zal worden gedrukt en rondgedeeld, ten einde op een nader te bepalen dag daarover te beraadslagen.

De heer *Thorbecke* zegt, dat deze motie de strekking schijnt te hebben om de zaak uit te stellen, op grond dat het bedenkelijk zou zijn, nu reeds te besluiten tot het rigten der vraag aan den Minister. De spreker moet daartegen opmerken, dat door de bijvoeging der woorden: „voor zoo ver de Minister er geen bezwaar in ziet," alle bedenking tegen het voorstel wordt weggenomen. Het spreekt van zelf, dat, wanneer er bij den Minister bezwaren bestaan, deze nader zullen kunnen worden getoetst, maar dit behoeft niet nu reeds het rigten der vraag uit te stellen.

De heer *van Rappard* verdedigt nader zijne motie en gelooft dat het raadzaam is het voorstel van den heer *Thorbecke* aan een nauwgezet onderzoek te onderwerpen.

De heer *Thorbecke* antwoordt nog, dat telkens, wanneer het zelfs gold de vraag om een Minister te interpelleren, de Kamer, zoo veel bij weet, dat verlof nimmer heeft geweigerd. Hier geldt het nu nog niet eene interpellatie, maar eene vraag om mededeeling van stukken. De aanneming der motie van den heer *van Rappard* zou een antecedent daarstellen, dat in het vervolg telkens zou worden tegengeworpen, of bij niet naleving tot inconsequentie leiden.

De motie van den heer *van Rappard* alsnu in omvraag gebragt, wordt verworpen met 45 stemmen tegen 5, zijnde de heeren *van Reede van Oudshoorn*, *van Rappard*, *van Foreest*, *Baud* en *Hoffman*.

Alsnu wordt het voorstel van den heer *Thorbecke* in stemming gebragt en met algemeene stemmen aangenomen.

De vergadering is daarna gescheiden.

De artikelen van het aan de Tweede Kamer aangeboden wetsontwerp, *tot vaststelling van het cijfer der uitkeering bij art.* 1 *der wet van den* 6 *maart* 1844 (Staatsblad n.° 16) *bedoeld en tot regeling en opheffing van het bijzonder Rijks-fonds voor het kanaal van Voorne*, luiden als volgt:

Art. 1. De som, die wegens de opbrengsten van het kanaal van Voorne tot en met het jaar 1843, ter voldoening aan art. 1 der wet van den 6 maart 1844 (*Staatsblad* n.° 16), aan de nalatenschap van wijlen Z. M. koning *Willem Frederik* graaf van Nassau, moet worden uitgekeerd, wordt vastgesteld op *f* 159,705. 19½.

Art. 2. De begrooting van de uitgaven ten laste van het bijzonder Rijks fonds wegens de inkomsten van het kanaal van Voorne over 1844 en 1845 wordt vastgesteld op *f* 125,614. 24, te weten: *a*, werken en leverantien *f* 109,810. 58; *b*, grond- en polderlasten en verdere dergelijke uitgaven *f* 650. 43; *c*, teruggave op betalingen, gedaan wegens schade door schepen aan de werken gevaren, *f* 110. 59, en *d*, tractementen en bureaukosten van de havenmeesters en tractementen van de opzigters en brug- en sluiswachters *f* 15,042. 64.

Art. 3. Tot dekking der uitgaven, bij het vorig artikel vermeld, worden aangewezen de opbrengsten van het kanaal van Voorne over de jaren 1844 en 1845 verkregen.

Art. 4. De bewijsstukken der uitgaven worden, binnen drie maanden na de uitvaardiging dezer wet, bij de Algemeene Rekenkamer overgebragt.

Art. 5. Na de verevening der uitgaven wordt de finale afsluiting van het bij art. 2 genoemde fonds tot stand gebragt en het batig slot verantwoord als eene toevallige bate onder de Rijks middelen en inkomsten van het dienstjaar, waarin de rekening van ontvang en uitgaaf bij de Algemeene Rekenkamer zal zijn opgenomen en gesloten. Die rekening wordt daarna aan de Staten-Generaal medegedeeld.

Uit de bij dit wetsontwerp behoorende memorie van toelichting blijkt, dat de opbrengsten van het kanaal van Voorne over de jaren 1844 en 1845 verkregen *f* 137,822. 77 beloopen, terwijl de uitgaven over die jaren bedragen *f* 125,614. 24, zoodat er ten behoeve van 's Rijks schatkist een batig saldo overblijft van *f* 12,208. 53.

ROTTERDAM den 17 februarij.

In den afgeloopen nacht omstreeks drie ure is alhier brand ontstaan op eene boven-achterkamer van een huis aan de westzijde van den Schiedamschendijk, tusschen de Karre- en Sleutelsteeg; door de spoedig aangebragte hulp is het gelukt den brand bij dat vertrek te beperken; de kamer, welke door een talrijk gezin werd bewoond, is echter geheel uitgebrand.

— De nieuw benoemde hoogleeraar bij de kweekschool der Doopsgezinden, dr. *S. Hoekstra* Bz., aanvaardde heden namiddag ten 1 ure in de groote gehoorzaal van het Athenaeum Illustre te Amsterdam de hem opgedragen betrekking met het houden eener Latijnsche redevoering: *de veritatis cognoscendae et agnoscendae ratione atque via, eâdem prorsus in philosophicis et in theologicis*; dat is: over den weg der wetenschap, dezelfde in de wijsgeerige en in de godgeleerde wetenschap. De plegtigheid werd vereerd met de tegenwoordigheid der hoogleeraren van het Athenaeum en die van de seminarien der Luthersche, Remonstrantsche en Doopsgezinde gemeenten in die stad, benevens een groot getal leeraren, studenten en belangstellende toehoorders. Heden namiddag hebben, ter gelegenheid van de plegtige handeling, de leden der Doopsgezinde societeit den hoogleeraar *Hoekstra* bij den

heer *Zomerdijk Bussink* een feestmaal gegeven, waarop onder anderen de hoogleeraren genoodigd waren, bij welke de studenten dier societeit onderrigt ontvangen.

— Zr. Ms. fregat PRINS ALEXANDER DER NEDERLANDEN, onder bevel van den kapitein ter zee *W. Steffens*, komende van Madeira, is in den avond van 16 dezer ter reede van Vlissingen gearriveerd. Gelijk bekend is, was deze bodem belast met het overbrengen naar Nederland van de Maleijers, die het schip *Twenthe* hebben in brand ge stoken.

— Men heeft te Vlissingen getracht een ketting te brengen onder het achterste gedeelte van het aldaar gezonken stoomschip *Ravensbourne*, doch zulks is mislukt. De ingenieur *Beardmore*, van de *General steam-navigation-company*, heeft zich naar Londen begeven ten einde meer materieel te halen, waardoor de werkzaamheden met meer kracht voortgezet zullen kunnen worden. Wegens den stand van het schip wil men de luiken niet openen, ten einde de goederen te lossen, daar men vreest dat het schip alsdan weg zou kunnen wezen.

— De laatste prijzen der volgende levensmiddelen te Waalwijk waren deze: 1 Ned. mud tarwe *f* 9 a *f* 9.50; 1 Ned. mud rogge *f* 6 a *f* 6.50; 2 pond roggebrood 18 cent; 1 pond boter *f* 1.10; 1 pond vleesch 60 cent; 1 pond spek 70 cent; 1 mud aardappelen *f* 1.25.

— De heeren *Loeff* en *Drossaers* te 's Bosch, die aan het gemeentebestuur van Breda aanvrage gedaan hebben tot oprigting eener gaz-fabriek, zouden, naar men verneemt, dergelijk aanzoek gedaan hebben aan de gemeentebesturen van Bergen op Zoom en Venlo. Genoemde heeren hebben plan eene betere en minder kostbare gaz-verlichting te maken.

— Gisteren deed de wel eerw. heer *J. J. Metzlar*, predikant bij de Hervormde gemeente te Deventer, zijne intrede als buitengewoon hoogleeraar in de Oostersche taal en oudheden aan het Athenaeum te Deventer, met het houden eener Latijnsche redevoering over het verband van de Mozaïsche met de Christelijke godsdienst. Des avonds werd onder anderen den nieuwen hoogleeraar eene serenade bij fakkellicht gebragt.

— Ll. donderdag werd de zaagmolenaar *M.* te Ommen, provincie Overijssel, terwijl hij bezig was eenig werk in den molen te verrigten, doordien de molen onverhoeds begon te werken, in de machine verpletterd; hij had eene buitengewoon groote wonde in de borst en was oogenblikkelijk een lijk.

— Uit Nijmegen wordt gemeld dat, terwijl op alle plaatsen de gemeenschap over de rivieren hersteld is, en stoombooten en schepen zoowel op den Boven-Rijn als daar hunne vaart hervat hebben, de overvaart over de Waal aldaar nog steeds door ponten en schuiten plaats heeft. Het leggen der gierbrug schijnt nog aan moeijelijkheden onderhevig te zijn, wegens het ontstaan eener zandplaat aan de Lentsche zijde.

— De waterhoogte te Arnhem was den 16 dezer 1,05 el.

De Rijnhoogte te Keulen was gisteren 5 voet 10½ duim Keulsch peil (5 voet 10½ duim Rijnlandsch).

— Volgens ontvangen berigt, is Zr. Ms. fregatschip DOGGERSBANK, onder bevel van den kapitein ter zee *A.* baron *Collot d'Escury*, den 29 januarij ll. te Port Mahon aangekomen. Op de reis van Smyrna derwaarts, die zes [illegible] stormen doorgestaan, ten gevolge waarvan eenige schade aan het schip was veroorzaakt, waaronder voornamelijk het in onbruik geraken van het roer. Na de noodige herstellingen te Port Mahon ondergaan te hebben, zou deze bodem naar het Vaderland terugkeeren en in het Nieuwe Diep binnenkomen. De equipage klaagde zeer over de groote menigte ratten welke zich aan boord bevond, die in weerwil der krachtdadigste pogingen niet was uit te roeijen en het haar zeer lastig maakte. (*U. C.*)

Een kort woord over een hoogst belangrijk Boek.

Wij hopen, dat de uitgevers *Altmann en van der Palm* door een ruim debiet mogen beloond worden voor de keurige en goedkoope vertaling, die ten vorigen jare bij hen het licht zag van: BUNSEN *De teekenen des Tijds*. De aanbevelende inleiding van den geleerden dr. *S. Hoekstra* Bz., nu hoogleeraar te Amsterdam, moge daartoe het hare bijdragen. *Bunsen* is niet ten onregte de *Hugo de Groot* dezer eeuw genoemd. Immers, dezelfde man, die jaren lang de diplomatieke loopbaan, onder anderen te Rome, en laatstelijk te Londen, als Ambassadeur van Pruissen doorliep, gaf vroeger een *Algemeen Evangelisch Gezangboek*, later eene klassieke beschrijving van Rome, en bevestigde voor altoos zijnen roem door de uitgave en bewerking van den oudvader *Hyppolitus*. Door dezen man de politieke kerkelijke teekenen des tijds te hooren bespreken en dat met eene geniale, krachtvolle frischheid, moet iets aantrekkelijks hebben voor iederen nadenkende. Scherp staat hij tegenover het reactionaire van het Oud-Lutheranisme en Ultramontanisme; krachtig verdedigt hij de vrijheid, als het element, waarin het Christelijk leven alleen kan ademen en zich ontwikkelen. En al zal menigeen vele vraagteekens hebben tè zetten, allen hier en ginds wat meer bestemdheid van voorstelling wenschelijk achten, zoo zal niemand dit boek uit handen leggen, zonder geleerd, tot nadenken gewekt en te gelijk overtuigd te zijn, dat de eerste helft der 19de eeuw aan de tweede nog menig raadsel en menige verwikkeling onopgelost heeft overgegeven.

Onze Meel- en Broodbereiding.

(*Vervolg en slot.*)

Tot aan de afschaffing van de belasting op het gemaal, heeft men een slechten dunk over het Amerikaansch meel weten te verspreiden. Wij willen niet gelooven, dat de bakkers hier in stilzwijgende verstandhouding met de molenaars handelen, maar liever, dat zij in de sleur voortwerken, zonder dat zij proeven met het vreemde meel namen. Inmiddels werkt de kieschkeurigheid onzer bakkers bevreemding op, als men weet, dat het Amerikaansche meel over den geheelen aardbodem gebruikt wordt. Men heeft ons van eenen bakker verhaald, die in het geheim sinds jaren zich van Amerikaansch meel bediende, dat niet alleen goedkooper was maar hem de voorkeur aan zijn brood verschafte, waardoor hij zijne zaak al meer en meer uitbreidde. In sommige Hollandsche steden vraagt men reeds bij verkiezing brood van Amerikaansch meel, omdat men het smakelijker vindt. Thans hoort men weder allerlei beschuldiging tegen het Duitsche meel maken, maar de molenaars moeten echter de oogen niet sluiten voor de omstandigheid, dat, in weerwil daarvan, de invoer van Amerikaansch en Duitsch meel hand over hand bij ons toeneemt. Zie hier den invoer van vreemd Meel voor en na de afschaffing van het gemaal:

JAREN.	Algemeene invoer.	invoer tot verbruik.	algemeene uitvoer.	Uitv. uit het vrije verkeer.
	ponden.	ponden.	ponden.	ponden.
1846	2360108	545788	5216303	2966345
1847	4654660	284443	5563132	1449744
1848	308249	72834	771751	294322
1849	932678	41195	1101934	244652
1850	2744724	81937	2745365	155745
1851	1313754	325558	1371482	329540
1852	2554892	634115	1996193	322481
1853	998017	809529	552647	315790
1854	1712333	847767	1495985	683184
1855	2630565	1361282	1816744	1321766
eerste 10 maanden van 1856.	8892918	8238539	1730095	454844

De molenaars zien dus, met welke ernstige mededinging zij bestookt worden. Zij moeten vooral niet insluimeren. Zoo brengt in de eerste plaats hun belang mede om hunne tegenwoordige inrigtingen die volmaaktheid te geven, waarvoor zij vatbaar zijn.

Doch het is te vreezen, dat hiermede hunne zaak niet gewonnen zal zijn, en de gewone windkorenmolens op den duur tegen de buiten- en binnenlandsche stoommeelmolens en de handmolens niet bestand zullen zijn. Daarom behooren zij zich onderling en wel bij tijds te vereenigen tot het oprigten van meelfabrieken, of anderen zullen dit doen, en deze nijverheid ontsnapt aan hunne handen. De tijd staat niet stil en zijn geest maakt op goede en goedkoope voeding aanspraak; de nijverheid van den molenaar is van alle banden vrij, en zij moet zich deze vrijheid waardig maken, door haar bedrijf tot dezelfde volmaaktheid als in andere Landen te brengen.

Dit zijn, meenen wij, de denkbeelden, die men onder onze molenaars verspreiden moet, maar door wie wij ons reeds op de bakkers gewezen zien, als de personen, die het brood duurder maken dan het behoorde te zijn. Zonder voor dit oogenblik deze stelling in het breede te kunnen behandelen, moeten wij erkennen, dat in zeer vele steden de bakkerij werkelijk nog een monopolie bezit, terwijl de mededinging van eene menigte kleine bakkers, die met geleend kapitaal werken, slechts schijnbaar is, en wij bezitten tot heden nog geenen eigenlijken broodhandel; ondertusschen zijn daarvan reeds voorbeelden; zoo bestaat er reeds sinds vele jaren een aanzienlijke handel van roggebrood te Harderwijk met Amsterdam, en wij hebben ook reeds van Kampen brood naar de hoofdstad zien vervoeren. Wanneer onze bakkers het brood niet tegen den minst mogelijken prijs verkoopen en daaraan niet de hoogste voortreffelijkheid willen geven, loopen zij gevaar, dat het broodbakken meer en meer eene huiselijke nijverheid worden zal. De kneedmachine zal het vuile kneeden met handen en voeten moeten vervangen. Zij zullen hunne onderwetsche ovens, die nog in denzelfden toestand gebleven zijn, als toen voor meer dan duizend jaren onze voorouders hun korenpap met gebakken brood verwisselden, moeten veranderen en ovens met draaibare ijzeren voeten moeten invoeren, waardoor eene groote besparing van brandstof ontstaan kan. Kortom de broodbakkerij gaat een nieuw tijdperk in; maar is zij tot heden ten achteren gebleven, dan kan dit geen reden voor de molenaars zijn, om niet te volgen wat hun waar en wel begrepen belang dagelijks meer gebiedend vordert: de volmaking van hun bedrijf. Maar ook op de verbruikers rusten verpligtingen: onder de redenen, die men opgeeft voor den afkeer van de directe belasting in de steden ter vervanging van het gemaal, hoort men vooral, dat de afschaffing van dien accijns geen invloed op de broodprijzen gehad heeft; wij durven dit in het algemeen niet zoo geredelijk beamen; maar ware dit feit onwedersprekelijk, dan houde men in het oog, dat elke nijverheid, die jaar en dag door eene drukkende belasting gekweld was, niet dadelijk bij de afschaffing daarvan vlugt kan nemen, dat zij tijd noodig heeft, om zich te herstellen en zich de beste en goedkoopste wijzen van bereiding eigen te maken. Het is gemakkelijker om te verdrukken dan levendig te maken. Er is een natuurlijk streven bij alle voortbrengers om ook onder gunstiger voorwaarden van de voortbrenging aan de oude hooge prijzen gehecht te blijven; het is een zeer wenschelijk streven; velen verwijten dit aan de bakkers, maar zien den splinter niet in hun eigen oogen. De beschaafde verbruiker moet trachten om de voortbrengers op de hoogte van hun vak te houden, en om het gevaar te wijzen van achterlijk in hun beroep te zijn. Men kan van den molenaar niet vorderen, dat hij de stoommolens te Londen, noch van den bakker, dat hij de bakkerijen te Parijs bezigtigen gaat; maar nu reeds moest er een handboekje voor molenaars en bakkers, in populairen stijl geschreven en met afbeeldingen verrijkt, in duizende exemplaren verspreid zijn. De voortbrengers, — de verbruikers slapen ook. Wanneer het volk regt nijverig en bedrijvig ware, zouden beiden zich beter den slaap uit de oogen wrijven.

Wij laten hier de beschrijving van eene bakkerij in Noord-Amerika volgen, die doet zien, hoever de broodbakkerij zich daar verheven heeft, doch zulke verbeteringen zullen ook in onze groote steden allengs navolging vinden.

Te Brooklijn bij New-York is sedert october eene monstrueuse machinale bakkerij aan den gang, die naar het plan van den ingenieur *Berdam* aangelegd is. Het voornaamste daarbij is de constructie van den oven. Deze heeft 20 voet hoogte, 18 lengte en 8 breedte, en wordt naar een stelsel gestookt, dat gemakkelijke daarstelling van den graad van hitte en de bestendige onderhouding daarvan gedoogt. Door een zeker toestel worden na elkander 16 met deeg belaste wagens, waarvan ieder 3 a 5 voeten in het vierkant heeft, in den oven gebragt, terwijl hetzelfde getal met gebakken brood die in eene tegenovergestelde beweging verlaten. Twee deuren, ééne voor den ingang, ééne voor den uitgang openen en sluiten zich door de beweging van het mechanisme van zelf, bij het doorgaan van elken bijzonderen wagen. De tijd, die tusschen het ingaan en uitgaan van iederen wagen verloopt, bedraagt 20 minuten. Voor zoover de oven op deze wijze in onafgebroken werkzaamheid blijven kan, is hij in staat 100,000 stuks brooden binnen 24 uren te leveren, of 500 vaten meel in dezen tijd te verbruiken, terwijl sterke bakkerijen het naauwelijks tot 5 vaten brengen. De besparing, die er door te weeg gebragt wordt, doet 3½ pond brood voor dezelfde som gelds als anders 2¼ pond leveren.

(*Tijdschr. voor Staath. en Statist.*)

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 17 Februarij.

OVERLEDEN: M. van Manen, weduwe W. Breemers, 39 j. — D. Goedee, jd., 16 j. — H. M. König, d., 10 m. — A. Evers, d., 3 d. — C. L. G. van Woerden, z., 6 j. — C. F. M. Boerboom, z., 9 m. — C. J. H. de Jongh, wed. F. C. Walger, 43 j. — H. de Ruyter, d., 18 d. — S. Braax, jd., 56 j. — J. J. Bouvet, z., 7 m. — C. M. Batenburg, vrouw van J. Egeler, 27 j.

BEVALLEN: J. Hoogstad, geb. Zevenbergen, z. — M. Roode, geb. Ras, d. — M. T. Hertum, geb. Dorleyn, z. — N. van Leeuwen, geb. de Vries, d. — A. de Best, geb. Juncker, z. — E. Rooderkerk, geb. Huysmans, z. — J. Sutherland, geb. van Gijn, d. — M. F. Spruyt, geb. Rotteveel, d. — G. Evers, geb. Christen, z. — E. M. Hagenberg, geb. Ekkeler, z. — A. Sirks, geb. Rapmund, d. — G. de Groot, geb. Walraven, d. — A. J. Paling, geb. van der Kooy, z. — J. Flaes, geb. den Bremer, d. — F. Zonneveld, geb. Wijntje, d. — J. van Klaveren, geb. Wijntje, z. — J. F. van Pieterson, geb. van Lit, d. — J. C. M. Piek, geb. van Woerden, z. — A. van den Berg, geb. van Dijk, d. — E. Dijksman, geb. van der Torren, d. — H. J. Louwman, geb. Calisendorff, d. — J. C. Dekker, geb. Bouwmeester, z. — A. van Loohuyzen, geb. de Wit, z. — G. Zantman, geb. Meijers, d. — R. van der Klein, geb. de Vries, d.

Zeetijdingen.

Nederland.

DORDRECHT 16 febr. Volgens telegrafiesch berigt, is heden te Liverpool aangekomen het barkschip *Eersteling*, kapit. A. P. Armstrong Cz., van het Nieuwe Diep; alles wel aan boord.

HELLEVOETSLUIS 17 febr. Gearriveerd *per Aspera ad Astra*, Admiraal, van Batavia (per *Brouwershaven*), en *Prinses Sophia*, Spaanderman, van Brouwershaven (per *Zuid-Holland*). — Vertrokken *Erwartung*, Dittmer, en *Pegasus*, Hansson, beiden naar Newcastle; *Pax*, Witt, naar Libau; *de Maas*, Schabeling, n. Belfast; *Axim*, Ouwehand, naar de Kust van Guinea, en *Pauline Constance Eleonore*, de Weerd, naar Amsterdam. — Voor gaats *Mercator*, C. van der Valk, van Soerabaija naar Schiedam; de wind Z. — Z. Z. O.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Loopuyt*, Bouwmeester, naar Liverpool.

BRIELLE 17 februarij. (Z. Z. O.) Gearriveerd *Prins van Oranje* (st.) van Duinkerken, en *Balmoral* (st.) van Leith. — Vertrokken *Alert* (st.) naar Hull; de wind Z. Z. O. — Z.

MAASSLUIS 17 februarij. Heden nacht zeilde in zee *de Hopende Visscher*, J. Nelemaat, naar de Noordzee. — Heden namiddag vertrokken *John & Jane*, R. Hirst, en *Petrel*, J. Cocking, beiden naar Stockton; de wind Z. Z. O.—Z. Z. W.

BROUWERSHAVEN 17 februarij. (Z. Z. W. — Z. O.) Niets gepasseerd.

AMSTERDAM 17 februarij. Het schip *Nederlands Indië*, kapit. Wagner, van Amoy n. Shanghae, is, volgens berigt van Hong Kong van 30 december jl., in de nabijheid van Shanghae op eene zandbank gestrand, doch hoopte men het nog te kunnen afbrengen.

TEXEL 16 februarij. (Z. Z. W. — Z Z. O.) Nog gearriveerd *Magnet* (st.) van Londen. — Vertrokken niets.

TEXEL 17 febr. Gearriveerd *S. van Heel*, A. H. van der Waal, van Batavia.

VLISSINGEN 15 febr. Gisteren gearriveerd *Sine Nomine*, Loeff, van Middlesborough naar Hansweert. — Van Antwerpen de Schelde afgekomen en heden van deze reede vertrokken *Laura*, Miesegades, naar Singapore; *Rubens*, Nedahl, en *Andrew*, Bohn, beiden naar Valparaiso; *J. A. Stamler*, Hill, naar New-York; *Fanny*, Ocker, naar Triest, en *Isidore*, Stappers, naar Santander.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te HONG KONG 23 december *Euterpe*, A. Kuipers, van Singapore; 24 dito *Tonia*, C. F. Zeeman, van Batavia.

Te COLOMBO 13 januarij *Phoenix*, Johansen, van Amsterdam laatst van Cochin (is den volgenden dag naar Tutucorin vertrokken).— Te ST. HELENA 3 januarij *Anna Paulowna*, Bek, van Tjilatjap n. Amsterdam. — Te MALTA 5 febr. *Sophia*, Kramer, van Belfast. — Te PORT MAHON 27 jan. *Bacchus*, Zuidema, en te GIGON 3 febr. *la Asturiana*, Valdez, beiden van Amsterdam.

Vertrokken:

Van HONG KONG 18 december *Juno*, Kluin, naar Singapore. — Van GENUA 10 febr. *Petrus Jacobus*, de Jonge, naar Londen.

Van MOULMAIN 9 december *Louisa Maria*, Doeksen, naar Engeland. — Van SAUGOR 24 dec. *Cornelis Smit*, Ruhaak, naar China. — Van VENETIE 10 februarij *Harmina Nepperus*, Brouwer, en *Anna Willem*, Bakker, beiden naar Marseille.

ZEILKLAAR: Te TRAPANI 3 febr. *Iris*, van Zameren, naar Monte-Video. — Te GIBRALTAR 25 jan. *Waldemar*, Natheson, naar Rotterdam.

De bark *Gouverneur-Generaal Duymaer van Twist*, kapit. C. E. Hoeksma, lag den 28 december nog in de haven van HONG KONG, bestemd naar Amoy.

Den 5 januarij was te MONTE-VIDEO bevracht het Ned. schip *Elisabeth*, kapit. Huizing, voor Antwerpen.

Engeland.

Van SUNDERLAND vertrokken 14 febr. *Ons* n. Rotterdam. — Van SHIELDS 14 febr. *Dove* n. Rotterdam, *John & Margareth* en *Scipio*, beiden naar Schiedam.

Te PLYMOUTH gearriveerd 15 febr. *Argus*, Noordhoek, van Havanna om order.

Het schip *Java*, kapitein Jorjan, van Rangoon te PLYMOUTH binnen, is den 15 febr. op bekomen order naar Amsterdam gezeild.

Te DARTMOUTH binnengeloopen 14 febr. *Coral*, Cracknell, van Pentewan naar Rotterdam.

Het schip *Catharina & Geertruida*, kapit. Bos, van Sunderland n. Triest, in TORBAY binnen, heeft den 14 febr. de reis voortgezet.

DEAL gepasseerd: 14 februarij *Jantina*, Boon, van Londen naar Santander; 15 febr. *Prouwina*, Bakker, van Londen naar Odessa; 16 februarij *Johannes Albertus*, Londt, van Londen naar Batavia en Soerabaija. — Al de in Duins binnengeloopen schepen hebben den 14 febr. hunne reizen voortgezet.

De Ned. schepen *Henrica*, kapit. Strackholder, van Antwerpen n. Buenos-Ayres, en *Provincie Drenthe*, kapit. Beekman, van Londen naar Cadix en Sevilla, te RAMSGATE binnen, hebben den 14 febr. hunne reizen voortgezet.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA, Bato, W. F. Broekamit. — 387 kranj. Suiker, E. Suermondt en Zn en Co.; 1035 dito dito, 8087 b. Rijst en 1895 bossen Rotting, Suermondt en Co.

Schiedam.

SOERABAIJA, Mercator, C. van der Valk Js. — 1100 pic. Koffij, 6824 pic. Suiker, 250 pic. Tin en 120 pic. Rotting, NHM.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA en SOERABAIJA, PASSAROEANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend, Nederlandsch, gekoperd Barkschip *Eugenie*, kapit. *E. J. Bargman*. Adres ten kantoren van *Kuyper*, *van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw extra op de zeilage gebouwd Nederlandsch gekoperd Campagnie-Barkschip *Landbouw*, kapit. *P. A. Kleynenberg*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor, en maakt des Kapiteins Vrouw de reis mede. Adres ten kantoren van *Kuyper*, *van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Brikschip *Jan van Galen*, kapitein *P. H. de Boer*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Barkschip *Elisabeth*, kapitein *W. C. Veenstra*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BOSTON, het Nederl. Brikschip *Karel August*, kapitein *A. Huiser*. Adres ten kantoren van *Hudig en Blokhuyzen* en *Kuyper, van Dam en Smeer*.

LONDONDERRY, het Nederlandsch Kofschip *Jonge Andries*, kapit. *T. A. Steffens*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

PADANG, het Nederlandsch Barkschip *Vesta*, kapitein *J. P. C. Gerrebrandts*. Adres bij de Heeren Reeders *van Overzee en Co.*; bij de Cargadoors *Hudig en Blokhuyzen* en *Kuyper, van Dam en Smeer*, alhier, en *de Coningh en Co.*, te Amsterdam.

SOERABAIJA, voor Goederen en Passagiers, het nieuw gebouwd gekoperd Nederl. Campagne-Barkschip *Isaac da Costa*, kapit. *M. Lösecken*, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers en voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij de Cargadoors *P. A. van Es en Co.*, te Rotterdam, en *de Coningh en Co.*, te Amsterdam.

STETTIN, het Ned. Kofschip *Siska*, kapitein *J. W. de Groot*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

TAFELBAAI en ALGOABAAI, het extra snelzeilend Nederlandsch Driemastschoenerschip *Prinses Charlotta*, kapit. *K. L. Hille*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

TRIEST, het snelzeilend Nederl. Schoenerschip *Orion*, kapit. *J. J. Buiten*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

***MADRID* den 16 Februarij.**

Spanje 1½ pc. 25½; dito Binnenl. 3 pc. 38.

***PARIJS* den 17 Februarij.**

Frankrijk 3 pc. 68. 70. Spanje 1½ pc. 24½; dito Binnenl. 3 pc. 37½.

***LONDEN* den 17 Februarij.**

De Geconsolideerden 3 pc. 93¾ a 94. Spanje 1½ pc. 24⅝ a ⅞; dito Buitenl. 3 pc. 40½ a 41; dito Cert. 6¼ a 6⅝; dito Amort. 5⅝ a 5⅞. Mexico 3 pc. 22 a ½. Peru 4½ pc. 80 a 81. Grenada 3 pc. 22½ a 23. Venezuela 4½ pc. 37½ a 38½.

***WEENEN* den 16 Februarij.**

Nationale Metalliek 5 pc. 87¼; Metalliek 5 pc. 86¼. Wissel Londen *f* 10. 11. Zilver *f* 4½.

***ANTWERPEN* den 17 Februarij.**

Spanje 1½ pc. 24½; dito Binnenl. 3 pc. 38. Metalliek 5 pc. 82½.

***AMSTERDAM* den 17 Februarij.**

				Laagste koers.	Hoogste koers	Gebley. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.	2½	pCt.	63½	63⅞	63⅞
»	dito dito	3	»	75⅞	75¾	75⅞
»	dito dito	4	»	95⅞	96¼	95⅞
»	Amort.-Syndicaat	3½	»	91	91½	
»	Handel-Maatschappij	4½	»			
»	O. I. Leening	4	»	94½		
»	Leen. Holl.-Spoorweg	4½	»			
»	Rijn-Spoorweg	4½	»	101		
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
FRANKR.,	Certificaten	3	»			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*	5	»	104½		
»	dito dito 1828/29	5	»	102½		
»	Cert. dito 1831/33	5	»	93½		
»	dito dito 1840	4	»	85½	85½	
»	dito bij *Stieglitz*	4	»	84⅞		
»	dito » dito Nieuwe	5	»	94¼		
»	dito » dito 1855 dito	5	»	96⅛	96⅛	96½
»	dito te Londen	4½	»	94½		
»	Certific. van Assign.	5	»	64½	64½	
»	Inschr. dito	6	»	63		
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500		*f*	152½		
»	Obligatien	4	pCt.	78½		
SPANJE,	Buitenlandsche	1½	»	24⅝	24⅝	
»	dito	3	»	41½	41⅛	
»	Binnenl. a *f* 6000	3	»	37½	37½	37½
»	Amortisable Schuld			5⅜		
»	Bewijzen van Coupons			6½	6⅛	
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll en Co.*	5	pCt.			
»	dito dito	4	»	64		
»	dito Metall. Oude	5	»	77½	77⅛	77½
»	d.° Nieuwe bet. te Amst.	5	»	87	87½	
»	dito Nation. Metalliek.	5	»	79⅛	79¼	79⅛
»	dito Metalliek	2½	»	40⅛	40⅛	40⅛
»	Weener Aand. fl. 250.	4	» *f*	328		
BELGIE,	Certificaten	6½	»			
»	dito bij *Rothschild*	2½	»	57½		
PORTUG.,	Oblig.	3	»	45⅛	45½	45⅛
»	Uitgest.			24½	24½	24½
VENEZ.,	Oblig.	4½	»	35½		
»	Uitgest.	2	»	13⅛	13½	
GRENADA,	Oblig.	3½	»	21⅛	21⅛	
»	Uitgestelde					
MEXICO,	Oblig.	3	»	21½	21⅛	
»	dito, Onbepaalde	3	»	21½	21⅛	

Nederl. Bank *f* 158½. Rusland, Cert. bij *Stieglitz*, N., 4 pc., 83½. Weener Aand. fl. 250, *f* 330. Oostenrijksche Bankactien *f* 1190. Denemarken, Oblig. te Londen, 5 pc., 100. Griekenl., 1825, 5 pc., 5⅞ a 6. Brazilie, Geldl. 1824, £ 100, 5 pc., 98½; idem 1843, £ 100, 5 pc., 97½. Ecuador, £ 100, 1 pc., 14½. Louisiana 5 pc., 99½. Illinois 7 pc. 94 a 94½, gebl. 94½.

Beleening 4½ pc. Prolongatie 4 pc. Disconto 5 pc.

De beurs verkeerde heden in eene flaauwe stemming bij levendigen handel in Nederlandsche 2½ en 4 pcts. en in Oostenrijksche, Spaansche en Portugesche fondsen.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc., 63½. Spanje 1½ pc., 24⅝; dito Binnenl., 3 pc., 37⅛. Metalliek 5 pc. 77⅛.

***ROTTERDAM* den 17 Februarij.**

Ned. Handel-Maatschappij, 4½ pc., 136, en rescontre. Spanje, 1½ pc., 24½ l. k., 24⅝ h. k., 24½ gebl. k.; idem Binnenl. a 6/m., 3 pc., 37½ l. k., 37⅛ h. k., 37½ gebl. k. Rusland, Cert. bij *Stieglitz*, N. 1855, 5 pc., 96½. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 40⅛ l. k., 40½ h. k., 40⅛ gebl. k.; idem, 5 pc. 77½ l. k., 78⅛ h. k., 77½ gebl. k.; Nieuwe te Amst., 5 pc., 86½; Nationale, 5 pc., 79⅛; idem Aand. fl. 250, *f* 328. Venezuela, 4½ pc., 35½. N. Grenada 3½ pc., 21⅛; idem Uitg. 6½. Mexico 3 pc., 21½. Griekenl. Coupons ½. – Oostenrijksche fondsen prijshoudend. Spaansche iets flaauwer. Overige soorten met niet veel handel.

Wisselkoersen.

***ROTTERDAM* den 18 Februarij.**

Londen 2 maanden *f* 11. 65. kort *f* 11. 77½; idem 3 m. *f* —. —.

***AMSTERDAM* den 17 Februarij.**

Hamburg	2 maanden	35	geld.	Londen...	3 maanden		—	geld.
Idem	zigt	35½	»	Lissabon..	3	»	39½	»
Londen..	2 maanden	11.62½	pap.	Porto....	3	»	39½	»
Idem..	zigt	11.75	»	Petersb..		»	182	»

Marktberigten.

***ROTTERDAM* den 17 Februarij.**

GRANEN. Tarwe: 160, 161 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 360, *f* 370.
BOTER. 1ste kwaliteit *f* 55 a *f* 56; 2de dito *f* 53 a *f* 54.

***SCHIEDAM* den 17 Februarij.**

GRANEN. Verkocht: Rogge, 144 ℔ Archangel *f* 241 cont., *f* 243 6/w., 140 ℔ Reval *f* 246 cont., *f* 248 6/w.

MOUTWIJN.....per Ned. vat zonder fust	*f* 20. —	zonder de belasting.
JENEVER...... » » » » »	- 25. 50	
AMST. PROEF. » » » » »	- 26. 75	

Handelsberigten.

***ROTTERDAM* den 17 Februarij.**

VRUCHTEN. Alhier zijn heden in veiling verkocht ca. 256/1, 490/2 en 265/4 doozen Smyrna Vijgen van *f* 22½ tot *f* 27½.

SUIKER. Tot geheime prijzen werden afgedaan 1778 kranj. Java zeilende per *Marinus Willem*, 2128 kranjangs Java zeilende per *Nederland* en 1211 kranj. Java zeilende per *Trijntje Fenna*.

***AMSTERDAM* den 17 Februarij.**

METALEN. Heden zijn 300 blokken Banka-Tin a *f* 90 afgedaan.

***LONDEN* den 16 Februarij.**

GRAANMARKT. Binnenlandsche Tarwe slechts moeijelijk te plaatsen en buitenlandsche mede weinig gezocht; prijzen waren als voren. Meel grif verkocht. Gerst iets hooger. Voor Erwten en Boonen bestond weder meer vraag. In Haver ging veel om tot ruim vorige prijzen. Lijnzaad en Klaverzaad goed prijshoudend. — Van den 9 tot den 14 dezer werden aangevoerd 1249 quarters binnenlandsche en 4140 quart. buitenlandsche Tarwe, 1169 quart. binnenl. en 53 dito buitenl. Gerst, 6396 quart. binnenl. en 3513 dito buitenl. Haver en 2285 zakk. binnenl. en 21,896 vaatjes buitenl. Meel.

VEEMARKT. Er ging heden weinig om tot de volgende prijzen: voor Runderen 3/6 a 4/10, voor Schapen 4/2 a 5/8, voor Kalveren 4/6 a 5/6 en voor Varkens 4/4 a 5/4. Ter markt waren 3540 Runderen, 70 Kalveren, 15,915 Schapen en 180 Varkens. De invoer van het Vasteland bedroeg de vorige week 604 Runderen, 245 Kalveren en 121 Schapen.

***ANTWERPEN* den 16 Februarij.**

KOFFIJ blijft ten volle gesouteneerd. Heden zijn gedaan 1100 b. Brazil per *Providence* en 1500 b. dito per *Niord*, meerendeels voor uitvoer. Nog zijn verscheiden andere partijtjes teruggekocht. — KATOEN zeer vast. Uit de eerste hand zijn verkocht 148 b. Louis. per *Mississippi*, 170 balen Mobile en 116 b. Georgia per *David Headley*. — KLAVERZAAD met eene omzetting van 15 b. puike kwaliteit roode Duitsche tot fr. 180 per 100 kil. — ZEEP. Marseillaansche. Heden werden verkocht tot gesouteneerde prijzen 20 k. Block blaauwe soorten. — GRANEN. Tarwe en Rogge kalm, sedert het vernemen der daling op de markt te Termonde veel lager. — In RIJST, SUIKER en andere Artikelen is niets omgegaan.

***AVIGNON* den 14 Februarij.**

MEEKRAP. Het artikel houdt zich ferm op fr. 80 voor de weinige rosé Wortels die te koop blijven. In palud is er niets meer. De oude gemalen Krap houdt men fr. 60, 61 SFFF rosé en fr. 65, 66 SFFF palud.

***HAMBURG* den 14 Februarij.**

KOFFIJ wordt hooger gehouden sedert de laatst ontvangen berigten van Rio-Janeiro; men begroot de verkoopen op 4000 z. tot iets verbeterde prijzen. — RAAPOLIE alhier 32 mk., op Mei mk. 30. 12, op Oct. mk. 30. 10 a 30. 8. — ZINK met verkoopen van 5000 ctr. alhier contant en op het voorjaar tot mk. 18. 10 a 18. 10½. — GRANEN. Tarwe contant en op levering gesouteneerd. Op het voorjaar zonder verandering. Rogge op dezelfde conditien onveranderd.

***BALTIMORE* den 30 Januarij.**

TABAK. Doordien er weinig is aangevoerd zijn de zaken deze week van weinig beteekenis geweest. Van den nieuwen oogst zijn slechts 20 v. Maryland afgedaan tot volle prijzen; de kwaliteiten waren zeer ordinair. Prijzen blijven nominaal. — KOFFIJ. Hierin is deze week weinig omgegaan. Voor Rio is naar kwaliteit betaald 9½ a 11 c. — VRACHTEN geene, veroorzaakt door de gestremde scheepvaart. — WISSELKOERS. Op Londen 108⅞, Parijs 5. 20, Antwerpen 3. 16½, Amsterdam 41½, Keulen 72½, Bremen 79½, Hamburg 36½ a 36⅝.

***HAVANNA* den 29 Januarij.**

SUIKER voortdurend niet dan tot verhoogde prijzen te koop. Voor geheele oogsten van goede kwaliteiten is te vergeefs d. 25 per kist van 16 arrobes geboden. De tegenwoordige voorraad alhier bedraagt 32,000 k. nieuwe; de oude soorten worden meest in de tweede hand gevonden. — VRACHTEN. Voor Amerika zeer gezocht; voor Europa weinig gevraagd; voor het Engelsch Kanaal met orders tot £ 2. 15. 3. — WISSELKOERS met neiging tot dalen. Londen 3½ a 4 % premie. Parijs 7½ a 7¾ %; indirect 8 %. Antwerpen nominaal 8 % disc. New-York en Boston 6½ a 6½ disconto.

***RIO-GRANDE* den 3 Januarij.**

Uitvoer Artikelen. HUIDEN, gedroogde, gevraagd en gestegen tot 400 rs. per ℔. Indien de vraag blijft aanhouden ziet men eene nieuwe rijzing te gemoet, daar de aanvoeren uit het binnenland van weinig beteekenis zijn. In versche gezouten Runderhuiden is de handel zeer levendig; de markt opende op 180 rs., doch is later gestegen tot 190 rs. De houders eischen nu 195 rs., welke prijs zoo men wil zou besteed zijn. Gezouten en gedroogde Paardenhuiden schaarsch te vinden. Versche gezouten worden genoteerd op 2000 rs. per stuk. — PAARDENHAAR. Doordien hiervoor geene vraag bestaat, zijn de houders genegen tot lagere prijzen af te geven. Men noteert goede soorten dooreen op 10. 300 r. per arrobe. — OSSENHORENS worden genoteerd op 19030 rs. per honderd. De uitvoeren gedurende 1856 hebben 13000 gezouten en 60000 gedroogde Huiden meer bedragen dan in 1855. Sedert den 1 dezer zijn de uitvoerregten op deze artikelen met 2 % verhoogd. — WISSELKOERS. Londen 26½. Parijs 360 rs. Hamburg 695 rs.

***RANGOON* den 19 December.**

RIJST. Sedert het vertrek der laatste mail is er weinig omgegaan. Cargo Rijst is voortdurend te bekomen tot 80 a 85 ropijen per 100 mandjes, gelijk aan 260 mandjes van Akyab en aan 100 dito van Moulmein en Rangoon. Er is hier slechts één schip voor Europa [illegible] kleine hoeveelheden ter markt, daar de oogst nog niet bepaald is afgeslagen. Overigens zijn hier weinig schepen in de havens. — CACHOU. Bruine wordt genoteerd op 36/ per 100 viss, doch wordt niet aangeboden. — BUFFELHORENS niet te verkrijgen dan bij kleinigheden tot 26/ a 27/ per 100 mandjes.

***MOULMAIN* den 18 December.**

RIJST. Aangezien het bedrag van den oogst nog niet volledig bekend is, de aanvoeren zeer klein zijn en de Rijst nog niet gezuiverd is, konnen er nog geene belangrijke zaken gedaan worden. Oude soorten als die van 1855–56 worden aangeboden tot 80 ropijen. Ook houdt men het er voor dat deze oogst dien van 1855–56 te Rangoon zal overtreffen, en ziet men dus langzaam eene daling te gemoet.

Advertentien.

Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van mijn hartelijk geliefden Echtgenoot CORNELIS SENEE, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, mijnen hartelijken dank.

Rotterdam, 17 *Februarij* 1857.
A. C. H. NIMMO, Wed. C. SENEE.

Rotterdam den 15 *Februarij* 1857. Door Gods goedheid bevallen van eenen welgeschapen ZOON *JOH. CATH. BOUWMEESTER*, geliefde Echtgenoote van

F. DEKKER.

Heden overleed onze veel geliefde oudste Zoon JOHN PIETER, in den ouderdom van ruim 32 jaren.

MEER EN BOSCH, *onder Loosduinen*, 13 *Februarij* 1857.
J. P. WACHTER.
E. WACHTER, geb. GRIFFIN.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed alhier, in 73jarigen ouderdom, diep betreurd door hare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen, Mej. MARIA VRIJDAG, Wed. van den Wel Eerw. Zeer Gel. Heer ANTONY MOENS, laatst Predikant te Drunen en Nieuwkuik.

Delfshaven 15 *Februarij* 1857.

Heden overleed onze hartelijk geliefde Moeder, TONIA VAN DUYM, Weduwe van den Heer JOHN VEDER, in den ouderdom van ruim negentig jaren.

Rotterdam 15 *Februarij* 1857.
Uit aller naam, J. R. VEDER.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

ACHTSTE LEESVERGADERING

bij het Departement Rotterdam der ***Maatschappij tot Nut van 't Algemeen***, op HEDEN den 18 Februarij 1857, des avonds ten half acht ure precies, in het Gebouw des Departements.

Redenaar de Wel Ed. Gestr. Heer Mr. ***M. C. Verniers van der Loeff***, wiens toen opgenomen Spreekbeurt in de vorige Vergadering, bij onderlinge schikking, door den Wel Ed. Gestr. Heer Mr. **Fruin** is waargenomen.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Lid en Secretaris*.

ROTTERDAMSCH ENGELSCH

VROUWEN HULP-ZENDELING-GENOOTSCHAP.

De LEERREDE ten behoeve van genoemd Hulp-Genootschap zal D. V. gehouden worden op Woensdag 25 Februarij 1857, des avonds ten 7 ure, in de Engelsche Presbyteriaansche Kerk, Haringvliet, door den Wel Eerw. Zeer Geleerden Heer ***H. L. VINKE***.

PORT, SHERRY en MADERA WIJN,

India Pale Ale, Edinburg Ale, Burton Ale, London Porter en Stout en Echt Beijersch Bier.

Rotterdam, 1857. ***JAMES GIBSON.***

Openbare Vrijwillige Verkooping.

De Notarissen ABRAM VAN RIJCKEVORSEL *W. Zoon* en ABRAHAM ADRIAAN REEPMAKER, residerende te Rotterdam, zijn voornemens op Woensdag den 25 Februarij 1857, des namiddags ten één ure, in het Locaal voor Openbare Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, te veilen en te verkoopen:

Een **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de oostzijde van de Baanstraat, binnen de stad Rotterdam, oud wijk K, n.° 277, en nieuw wijk 10, n.° 343, bij het Kadaster bekend sectie L, n.° 366. Aangeslagen in de Grondbelasting over den jare 1857 tegen *f* 19. 15. Verhuurd per maand, tegen *f* 140 in het jaar.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantoren van de Notarissen VAN RIJCKEVORSEL en VAN DER HOOP en REEPMAKER, terwijl voorschreven Pand door de Gegadigden zal kunnen worden bezigtigd twee [illegible] gewone uren, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, daartoe door een der voornoemde Notarissen af te geven.

NOUVELLE ÉDITION, Prix 1 fr.,
avec 40 **planches**, sous enveloppe cachetée.

La Préservation Personnelle,

par le Docteur SAMUEL LA'MERT, 37, Bedford Square, à *Londres*, membre de l'Université d'Edimbourg, de l'Hôpital de Londres, etc. — Cet ouvrage explique les effets résultant des mauvaises habitudes de collège, d'excès de jeunesse et de travaux sédentaires. Il est suivi d'observations pratiques, garanties par 20 années d'expérience dans le traitement des maladies du système génératif.

Traitement par correspondance. — Les médicaments nécessaires sont expédiés avec sécurité dans toutes les parties du monde. — La **Préservation Personnelle** est en vente chez H. T. HENDRIKSEN, Librairie, Hoogstraat.

ORDE DER FEEST- EN LIJDENSTEKSTEN,

zoo als zij jaarlijks in de **Nederduitsche Hervormde Gemeente** te ***Rotterdam*** gepredikt worden, is uitgegeven en te bekomen bij ***M. WIJT en ZONEN***, alhier, De prijs is ingenaaid 90 *Cents*, In Franschen Band *f* 2. In half Maroquin *f* 1. 90. In heel Maroquin *f* 3.

Rotterdamsche Schouwburg,

onder directie van A. PETERS.

Buitengewone Voorstelling,
MAANDAG 23 FEBRUARIJ 1857,
ter Benefice van Mevr. ***van Olleson da Silva***;

EPICHARIS EN NERO, beroemd Treurspel in 5 bedrijven, van *Legouvé*, door *Uylenbroek* (in vele jaren niet vertoond). Gevolgd door: **de Sneeuwval**, Fragment uit *Helmers* Zwitserland, voor te dragen door de Beneficiante. Tot slot: **DE ZEEKAPITEIN EN ZIJNE VROUW** (in vele jaren niet vertoond). De Heer ***A. P. Morin*** als Gast.

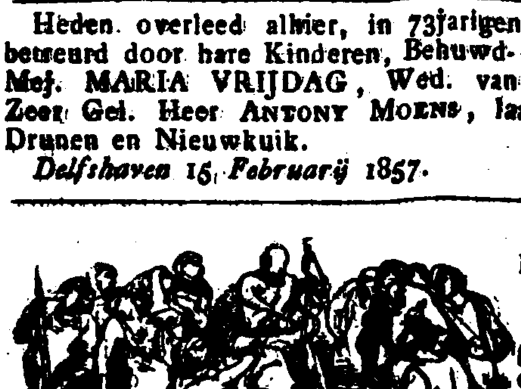

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Buitengewone Genezing van eene zieke Borst.

De Vrouw van W..... J...., te Haarlem woonachtig, leed sedert de geboorte van haar laatste kind hevige pijnen in de Borst, waarin zij onderscheidene gaten had. Haar Man raadpleegde daarover onderscheiden deskundigen, doch alles te vergeefs. Eindelijk nam men de toevlugt tot de **Zalf** en **Pillen** van ***Holloway***, waarop al spoedig het lijdende deel een beter aanzien verkreeg en na weinig weken tijds was zij volmaakt hersteld. Door deze uitmuntende **Zalf** genezen ook spoedig alle Huidziekten.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **H. F. J. GILTAY**, Depôthouder te **Dordrecht**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede in *Holloway's Etablissement* te **Londen**, 244, Strand, en te **New-York**, 80, Maiden-Lane.

DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 80, *f* 1. 85, *f* 3. 00, *f* 6. 75, *f* 13. 50, *f* 20. 50.
POTJES ZALF.... „ - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

Te Rotterdam, *bij* AKKERENBERG & VAN REYN.